

2019

IURE

Iuridicum Remedium, z.s.

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2019

PRÁVNÍ POMOC – DIGITÁLNÍ SVOBODY – SVOBODY POD TLAKEM

 iure

V minulém roce jsme se soustředili zejména na rozvíjení projektů právního poradenství, v nichž se zaměřujeme hlavně na seniory a jejich problémy s dluhy, exekucemi či bydlením. Poradenské aktivity jsme kromě naší vlastní poradny, mobilních poraden, v rámci nichž vyjíždí advokát do partnerských měst napříč Českou republikou, poradnou provozovanou ve spolupráci s MČ Praha 11 či webovou poradnou rozšířili i o poradenství pro seniory realizované spolu s organizací Senior Point na Praze 10. Hlavními tématy roku 2019 byla příprava návrhů na oddlužení seniorů po velké novele insolvenčního zákona. Řada problémů souvisela rovněž se zdražováním nájemního bydlení.

Jednotlicím cílem naší organizace je sledování nových trendů a jejich dopadu na lidská práva. Už v roce 2018 jsme se tak ve větší míře začali věnovat i tématu dopadů krátkodobého ubytování typu Airbnb, v roce 2019 jsme navázali spolupráci se spolkem Snositelné bydlení a s Městskou částí Praha 1, s níž jsme uspořádali velmi úspěšné setkání s občany postiženými dopady krátkodobého ubytování a spolupracovali jsme na koncepci řešení dílčích problémů spojených s negativními dopady krátkodobého ubytování.

Vedle programu právní pomoci jsme ale samozřejmě nezanebávali ani druhý program, který jsme z Digitálních práv přejmenovali na Digitální svobody. Jde podle nás o výstižnější název, který reflektuje, že se snažíme zejména bránit prostor jednotliv-

ce před zásahy zvenčí, bránit soukromí před slídily, svobodný internet před regulátory, ale i svobodu nenechat si „digitalizovat“ život v rámci nekritických snah o digitalizaci všeho kolem nás.

V roce 2019 jsme se věnovali třeba dopadům nové autorskoprávní směrnice, kdy jsme měli možnost představit náš kritický pohled i europoslancům v Evropském parlamentu ve Štrasburku. Věnovali jsme se i posilování bezpečnostních složek, ať už šlo o další verzi novely upravující posílení pravomocí Vojenského zpravodajství nebo o problematiku nových kamerových systémů s funkcemi, jako je rozpoznávání obličejů. Uspěli jsme třeba s omezením okruhů údajů využívaných při sestavování tzv. Telco Score, naopak se nepodařilo u Ústavního soudu prosadit zrušení právní úpravy plošného sledování elektronických komunikací.

V roce následujícím bychom se rádi problematice Digitálních svobod věnovali ještě hlouběji a soustavněji, což nám umožní i zajištěné financování projektu Digitální watchdog, který jsme odstartovali v dubnu 2020. Obzvláště si „posvětime“ na problematiku zdravotních registrů, inteligentních kamerových systémů a na dopady digitalizace.

Jan Vobořil
výkonný ředitel

2 KDO JSME A O CO USILUJEME

Kdo jsme

Iuridicum Remedium, z. s. (dále jen IuRe), je nevládní nezisková organizace prosazující **základní svobody člověka** v digitálním i skutečném životě a **dostupnost práva a spravedlnosti všem**. Pomocí práva prosazuje digitální svobody (právo na soukromí, alternativy copyrightu a zákaz digitálního vyloučení a diskriminace), hlídá největší hráče a poskytuje právní pomoc.

Naše poznatky z praxe zúročujeme i v poradních orgánech **Rady vlády ČR pro lidská práva**, v nichž působí zástupce IuRe, ať už jde o **Výbor pro základní práva a předcházení diskriminaci** nebo o **Pracovní skupinu pro lidská práva a moderní technologie**.

Chceme proto:

- Zachovat základní svobody nás všech, bez ohledu na postavení a majetek. Pomáhat rovnému přístupu ke spravedlnosti lidem, kteří nedosáhnou na právní služby.
- Hájit téma spravedlnosti a základních svobod ve společenské debatě. Aktivně tlačit na respektování základních svobod, zejména práva na soukromí, ze strany byznysu i veřejné moci.
- Dostávat do veřejné debaty nová ohrožení. Z opomíjených problémů dělat témata a pomáhat prosazovat řešení.

Tým IuRe:

Mgr. et Mgr. Jan Vobořil, Ph.D.
JUDr. Ing. Helena Svatošová
Radek Denár
Mgr. Erika Turzová Baloghová

Digitální hygiena – prevence kyberšikany a rizikové konzultace obsahu

V rámci programu Digitální svobody jsme v roce 2019 dotiskli a následně do desítek škol v České republice v počtu 850 kusů distribuovali **praktickou příručku ochrany soukromí pro děti** Digi-Ochránci proti Data-žroutům, jejíž vydání mělo v roce 2018 veliký úspěch.

Příručka, vydaná původně celoevropskou organizací **EDRI**, hravou formou upozorňuje na rizika online světa. Tento osvětový nástroj v základní digitální gramotnosti, vydaný pod licencí Creative Commons, nabízíme i nadále zdarma ke stažení na našich stránkách.

Před nástrahami, které na děti číhají v online světě, jsme upozornili i formou **workshopu pro rodiče**. Uskutečnil se 24. října v Brně ve spolupráci s organizací **Replug me** pod názvem „**Děti online – vše, co rodiče potřebují vědět o online světě dnešních dětí**“. Potěšila nás zejména aktivní participace účastníků, kteří využili příležitosti seznámit se s online nebezpečím, jež může jejich děti na internetu potkat. Zcela konkrétně a prakticky jsme se věnovali hlavně radám, jak takovému nebezpečí účinně předcházet.

Workshop pro rodiče „Děti online – Vše, co rodiče potřebují vědět o online světě dnešních dětí“ v Brně. Foto: Archiv Replug me

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Projekt byl podpořen dotací v rámci programu prevence kriminality Ministerstva zdravotnictví.

Digitální watchdog

V programu Digitální svobody jsme se dále zaměřovali tradičně na témata spojená s ochranou soukromí a také s problematikou autorských práv. Z témat, kterým jsme se věnovali komplexněji, můžeme jmenovat třeba:

Autorskoprávní směrnice

Reforma autorského práva na úrovni Evropské unie je tématem mnoha posledních let. Rok 2019 byl v tomto směru rokem, kdy začaly implementační práce na české právní úpravě. Součástí této směrnice je i několik kontroverzních ustanovení. Naše pozornost se soustředila zejména na čl. 17 (v původním návrhu čl. 13) směrnice, který upravuje odpovědnost poskytovatelů služeb sdílení za nahraný obsah. Směrnice počítá s tím, že by poskytovatelé nově museli zabránit nahrání obsahu, který porušuje autorská práva. To s sebou nezbytně nese povinnost prohlížet a filtrovat nahrávaný obsah, což povede **k zásahu do práva na informace a jejich šíření, ale i do práva na soukromí**.

V roce 2019 jsme se aktivně účastnili připomínkového řízení k české implementaci. Sešli jsme se takto například se zpracovateli analýzy k implementaci čl. 17 z analytické společnosti EEIP pověřené ministerstvem kultury. Velká část kritických

bodů k čl. 17 v analýze vychází právě z tohoto setkání. Rovněž jsme zde spolupracovali s představiteli Pirátů, pro něž jsme zpracovali stanovisko k možnosti České republiky připojit se k žalobě Polska na problematický článek směrnice, která byla podána k Soudnímu dvoru Evropské unie. V závěru roku jsme rovněž **měli možnost prezentovat problematické aspekty směrnice** před českými poslanci Evropského parlamentu ve Štrasburku nebo na brněnské konferenci OpenAlt.

Advokát Jan Vobořil přednáší na konferenci OpenAlt v Brně.

Foto: Archiv LuRe

Úzce jsme rovněž spolupracovali se spolkem **Za bezpečný a svobodný internet** a snažili jsme se společně apelovat na ministerstvo kultury, aby česká právní úprava v maximální možné míře mírnila negativní dopady čl. 17 na základní lidská práva.

Vojenské zpravodajství

V roce 2019 byl opět předložen návrh novely zákona dávající Vojenskému zpravodajství nebývalou pravomoc – tato slabě kontrolovaná zpravodajská služba by mohla monitorovat internetový provoz a „aktivně zasahovat“ proti kybernetickým útokům. Novela opakuje návrh z roku 2017, který se nám však díky aktivnímu zapojení do kampaně **Přichází rozvědka** podařilo odvrátit. V roce 2019 jsme pomohli připravit připomínky k novele zákona a zpracování možných alternativních řešení, pokud by se nepovedlo nebezpečnou novelu zamítnout jako celek. V tom budeme pokračovat i v roce 2020, kdy bude probíhat přijímání novely v Parlamentu ČR.

Soukromí a elektronická komunikace

Naším dlouhodobým tématem je i problematika sledování dat o elektronických komunikacích. V roce 2019 Ústavní soud projednal návrh luRe **podpořený 58 poslanci napříč politickým spektrem** na zrušení právní úpravy data retention, tedy plošného sledování metadat o elektronických komunikacích. Bohužel, na ústním jednání pléna Ústavního soudu v květnu 2019, které bylo nařízeno po dvou letech, bylo našemu návrhu nevyhověno a praxe plošného sledování, jež je v rozporu s judikaturou Soudního dvora EU, byla podpořena. Světým momentem bylo **disentní stanovisko soudkyně Kateřiny Šimáčkové**.

Věnovali jsme se i nově přijímanému **ePrivacy nařízení**, které má sjednotit v rámci zemí EU zpracování osobních údajů v oblasti elektronických komunikací. Společně s Pirátskou stranou jsme 6. února 2019 zorganizovali v Poslanecké sněmovně hojně navštívený seminář **Elektronické komunikace a soukromí v novém ePrivacy nařízení**, kde vystoupili právník naší organizace Jan Vobořil s příspěvkem na téma **Budoucnost data retention**.

Úspěchem roku 2019 bylo **ukončení využívání lokalizačních dat** o mobilní komunikaci při sestavování tzv. **Telco Score** využívaného při hodnocení úvěruschopnosti klientů bank.

Big Brother Awards 2019

Big Brother Awards, Ceny Velkého Bratra, jsou anticeny odhalující nejvzlejší firmy, úřady či technologie. Devítičlená porota složená z odborníků na nové technologie, právníků, obránců lidských práv, marketingových expertů a novinářů, vybrala vítěze z desítek nominací zaslaných během roku širokou veřejností. Vítěze jubilejního **15. ročníku** jsme vyhlásili **4. března 2020** na již tradiční dopolední tiskové konferenci **v kavárně klubu**

Cross v Holešovicích. Ač celé vyhlášení bylo poznamenáno stahujícími se temnými mraky právě začínající světové pandemie, byli jsme potěšeni, že jsme mohli předat pozitivní cenu osobně: obdržel ji zástupce pražské koalice, radní pro bezpečnost Ing. Petr Hlubuček. Pevně doufáme, že cena za odmítnutí zavést technologie rozpoznávání obličejů v pražském kamerovém systému, vedení Prahy povzbudí – a že i k dalším aktivitám na ochranu soukromí Pražanů bude přistupovat podobně uvědoměle.

Mezinárodní kapela death ponee hraje na večírku k vyhlášení BBA 2019 v klubu Cross. Foto: Archiv luRe

Na naše ocenění reagoval mluvčí BIS řadou nevybíravých útoků a argumentačních faulů. V útočné rétorice pokračoval následně v mediálních výstupech i šéf BIS pan Koudelka. **Reakce BIS nás přiměla k sepsání otevřeného dopisu**, ve kterém jsme se vymezili vůči této **nepřiměřené a neprofesionální reakci**, která místo věcných argumentů přišla s osobním útokem na naši organizaci. U státní složky, jež má v popisu práce starost, ochranu a bezpečnost občanů, považujeme podobný styl komunikace za skandální a v očích veřejnosti ji bohužel spíše diskredituje.

Náladu nám ovšem spravil nezbytný večírek s přáteli a podporovateli BBA, který proběhl ještě tentýž večer v **klubu Cross**. Inspirováni úspěchem v minulém roce jsme si zopakovali zábavně poučný kvíz k tématům ochrany soukromí spojený s tombolou plnou skvělých cen od našich milých podporovatelů, jako je organizace **dTest**, **Radio 1**, **Hlídací pes** a dalších, jimž tímto srdečně děkujeme! Následně nás až do dlouhé noci těšila kvalitní hudební produkce mezinárodní skupiny **death ponce** a spřátelených DJs.

BIG BROTHER AWARDS.CZ vítězové 2019:

Cenu pro **Dlouhodobého slídila** získala **Pražská Energetika (PRE)** za nahrávání hovorů s klienty, na což upozornil již v srpnu 2017 server Aktuálně.cz, kdy uvedl, že praxe nahrávání probíhá již pět let. S ohledem na to, že se nominace objevila opakovaně i v roce 2019, prověřili jsme na místě praxi a konfrontovali naše zjištění se Zásadami ochrany osobních údajů ve společnostech skupiny PRE. Podle těchto Zásad je účelem nahrávání hovorů: „jednání o uzavření smlouvy či plnění smlouvy se zákazníkem“. Záznamy komunikace jsou údajně uchovávány po dobu 18 měsíců s odůvodněním, aby společnost byla schopna reagovat na případné reklamace zákazníků. PRE také informuje o tom, že hovory na přepážkách mohou být nahrávány, informačními cedulemi, které ale lze snadno přehlédnout. Ještě v roce 2017 obsahovaly tabulky informací, že nahrávky budou užívány ke kontrole zaměstnanců a hned po vyhodnocení budou mazány. V roce 2019 už informovaly tabulky o tom, že smyslem nahrávání je uzavírání a plnění smluv. Dává to ovšem smysl, pokud jsou smlouvy na přepážkách uzavírány písemně? Ať už je to jakkoli, tak PRE sama sebe usvědčuje z možného porušení GDPR.

Cenu pro **Firemního slídila** získala firma **AVAST** za **prodej údajů o svých klientech**. Avast údaje shromažďoval prostřed-

nictvím svého doplňku pro webový prohlížeč. Ten sbírá informace o tom, jaké stránky klienti navštěvují či kam klikají včetně konkrétních časů. Tyto údaje o 100 milionech uživatelů se následně prostřednictvím dceřiné společnosti Jumpshot prodávaly společností jako Google, Coca-Cola, Microsoft a dalším, které je následně využívaly zejména k marketingovým účelům. S daty obchoduje samozřejmě celá řada společností a mnoho afér ukazuje, že jejich zdroje jsou často dosti sporné. Aféra Avastu se nicméně liší jak tím, o jaký produkt šlo, tak tím, že klienti, o nichž se data sbírala, často využívali placené produkty.

Avast praxi prodeje přiznal, nicméně tvrdil, že data jsou anonymizovaná, neboť neobsahují identifikaci osob ani IP adresy. Díky analýze internetových magazínů Motherboard a PCMag však vyšlo najevo, že prodávaná data lze propojit s jinými osobními údaji, které má k dispozici kupující společnost, a takto se dostat k identitě konkrétních osob.

Jak už bylo zmíněno výše, cenu pro **Úředního slídila** získala **Bezpečnostní informační služba (BIS)** za návrh zákona, který otevírá zpravodajským službám cestu k nekontrolovanému využívání technologií rozpoznávání obličeje. Bezpečnostní informační služba předložila prostřednictvím vlády návrh zákona, který jako zákon č. 205/2019 Sb. novelizoval několik právních předpisů upravujících činnost zpravodajských služeb. Jeho součástí je i zřízení nové databáze, která bude po vytěžení digitálních fotografií z celé řady státních registrů využívána k identi-

fikaci osob metodami rozpoznávání obličeje (face recognition). Problematika využívání metod rozpoznávání obličeje je velkým tématem posledních let. Technologie, která ve spojení s rozšiřováním kamerového sledování umožní identifikovat prakticky kohokoli kdekoli, přináší zásadní proměnu sledování veřejného prostoru. Je s nimi zároveň spojena i celá řada dalších negativních jevů, od vysokého počtu chyb při identifikaci přes rasovou diskriminaci, ke které využívání systémů dle zkušeností ze zahraničí vede, až po využívání tohoto způsobu identifikace při perzekuci ze strany totalitních režimů.

V další kategorii **Výrok Velkého bratra** úspěšně zabodoval poslanec **Vít Kaňkovský** za výrok: „**Jsem připraven v Poslanecké sněmovně předložit pozměňovací návrh, který sankce dle GDPR vyloučí.**“

Výrok, kterým poslanec Kaňkovský přislíbil předložit poslanecký návrh, kterým vyloučí sankce pro orgány veřejné moci za porušení povinností dle GDPR, pochází už z roku 2018. Přesto se porota rozhodla ocenit ho až o rok později po samotném schválení návrhu, kdy se jeho aplikace projevila například nemožností sankcionovat ministerstvo vnitra za únik osobních údajů občanů z jeho databází. Ocenění symbolicky směřuje i k dalším zákonodárcům, kteří se na schválení výjimky podíleli. Změna, kterou navrhl poslanec Kaňkovský, a posléze byla přijata ve shodné podobě v rámci senátních úprav, měla řešit obavy zejména malých obcí z dopadu povinností, jež jim ukládá

obecné nařízení o ochraně osobních údajů (tzv. GDPR). Jsme přesvědčeni, že vyloučení finančních sankcí ve veřejném sektoru významně oslabuje motivaci orgánů veřejné moci a jejich zaměstnanců dodržovat pravidla. To fakticky v mnohém eliminuje přínosy GDPR.

Pozitivní cenu Edwarda Snowdena za ochranu soukromí získala **Pražská koalice za odmítnutí zavést rozpoznávání obličeje v kamerách městského kamerového systému**. Pražská radnice ústy vrcholných představitelů všech tří koaličních stran tak odmítla žádost policie – ta zprvu tvrdila, že chtěla svoji iniciativou pouze „otevřít diskuzi“ o zavádění podobných technologií. Po sérii výmluv a zkreslujících vyjádření, do kterých byl zatažen i ministr vnitra Hamáček, však vyšlo najevo, že o žádnou diskuzi nešlo.

Jednoznačně odmítavé reakce představitelů stran pražské koalice – primátora Zdeňka Hříba, Jiřího Pospíšila či Jana Čížinského, jakož i náměstka primátora pro bezpečnost Petra Hlubučka, v nichž zaznívá varování před Velkým bratrem čínského stříhu či zpochybnění účelnosti takového systému, vnímáme jako postoj hodný ocenění. Věříme zároveň, že jde i o politický závazek bránit soukromí Pražanů do budoucna. Budeme to sledovat!

Složení poroty Big Brother Awards 2019:

Jan Cibulka – datový novinář, Český rozhlas

Eduarda Hekšová – ředitelka spotřebitelské organizace dTest

Oldřich Kužilek – poradce pro otevřenost veřejné správy a ochranu soukromí, Otevřená společnost

Ján Matejka – ředitel Ústavu státu a práva AV ČR, člen rozkladové komise ÚOOÚ

Ondrej Mikle – odborník na ICT technologie

Pavel Růžička – expert na IT bezpečnost

Kateřina Smejkalová – politoložka, vědecká pracovnice Friedrich-Ebert Stiftung

Jan Vobořil – výkonný ředitel luRe a advokát

Václav Vlk – advokát, Moreno Vlk & Asociados

Všem členům poroty ještě jednou na tomto místě velmi děkujeme za nehonoranou, přitom však zásadní a profesionální práci, kterou odvedli.

BBA 2019 podpořili:

HlídacíPes^{org}
ŽURNALISTIKA VE VEŘEJNÉM ZÁJMU

finmag

Moreno Vlk & Asociados
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE / ABOGADOS / ATTORNEYS AT LAW
PRAHA - MADRID - BRATISLAVA

Právní pomoc seniorům

I v roce 2019 jsme s úspěchem pokračovali v našem dlouhodobém a stále velmi potřebném projektu právní pomoci seniorům, a to zejména v problematice dluhů, exekucí a bydlení. V roce 2019 jsme původně dvě aktivity právního poradenství a mobilní advokátní poradny spojili v jednom projektu pod názvem „**Bezplatná advokátní pomoc a osvěta pro seniory ve věci dluhů, exekucí a udržitelnosti bydlení a zaměstnání**“. Pořádalo se nám realizovat na **231 osobních konzultací**, u celkem **16 klientů** jsme realizovali **právní zastoupení** týkající se předžalobního jednání, nalézacího řízení či exekučního nebo insolvenčního řízení.

Z našich kauz

Pan D. (69 let, Středočeský kraj) byl zažalován pro údajné nesplacení úvěru. Zjistili jsme chyby v uplatněném nároku (neoprávněná výše dluhu a chybějící aktivní legitimaci žalobce). V řízení před soudem se podařilo dosáhnout smírného řešení, kdy věřitel v podstatě akceptoval všechny námítky a klient musel uhradit pouze zlomek požadované částky.

Pan J. (1953, Středočeský kraj) má vážné psychické problémy, několikrát se pokusil o sebevraždu. Starobní ani invalidní důchod mu však nebyl přiznán, a tak je odkázán pouze na sociální dávky. K psychickým problémům jen přispívalo několik exekucí, které na něj byly vedeny. Převzali jsme právní zastoupení ve všech sedmi exekučních řízeních u třech různých exekutorů a podali jsme návrhy na zastavení exekucí pro nemajetnost – všem návrhům soudy vyhověly.

Paní F. (1956, Liberecký kraj) si před několika lety vzala revolvingový úvěr. Bohužel, i přes řádné splácení po ní věřitel požadoval stále vyšší splátky, které narostly do neúnosné výše něko-

Právník luRe přednáší na semináři „Bydlení a právo“ pro seniory.

Foto: Archiv luRe

lika desítek tisíc korun měsíčně. Obrátila se na nás s žádostí o posouzení zákonnosti požadovaných úroků. Došli jsme k závěru, že klientka je v právu a úvěr naopak již přeplatila. S návrhem na prošetření jsme se následně obrátili na úřad Finančního arbitra. Naším postupem se nám povedlo přimět věřitele, aby od nezákonně vymáhaných částek ustoupil a naopak vyplatil klientce část peněz zpět.

Nezahálela ani naše mobilní poradna. Celkem jsme vyrazili sedmkrát, byli jsme například v Chebu, Žatci, Dobrušce či Mostě. Naši profesionální advokátní pomoc nevyužili jen senioři, ale i ti, kteří se seniory pracují – celkem jsme takto poskytli **21 konzultací**. V Dobrušce jsme ve spolupráci s městským úřadem uspořádali pro pracovníky obcí a proseniorských organizací **samostatný seminář** věnující se základním právním otázkám. I v roce 2019 se na nás klienti mohli obracet i přes online poradnu na našem webu – touto formou jsme zodpověděli **361 dotazů**, týkajících se zpravidla dluhů a exekucí.

Další ze způsobů, jakým jsme **šířili právní osvětu**, byla opět spolupráce s radničními periodiky. Konkrétně se jednalo o časopis městské části Praha 7 **Hobuleť, Dobrušský zpravodaj, Žatecký zpravodaj** či časopis **Pražský senior** a **Revue 50**, kde jsme každý měsíc srozumitelně radili občanům v rámci rubriky **Advokát radí**. Pro seniory jsme uspořádali tři semináře – značná část účastníků zde využila možnosti konzultovat s naším právníkem své problémy, ať už se týkaly bydlení či půjček.

231
konzultací

361
dotazů

Projekt byl realizován za přispění prostředků ze státního rozpočtu České republiky dotací Ministerstva práce a sociálních věcí s podporou Městské části Praha 7

Hlavní výzvy v bydlení v roce 2019

I v roce 2019 jsme realizovali projekt zaměřený na **právní pomoc týkající se bydlení**. Na tomto poli přinesl rok 2019 nové výzvy, zejména ve spojení s tzv. bydlení platform (Airbnb) či implementací obecného nařízení GDPR. Naše úloha se ukázala jako klíčová, protože v těchto nových otázkách panuje poměrně velká nejistota a dosud neexistuje rozšířená a dostupná právně-poradenská kapacita. **Naši pomoc uvítali primárně nájemníci, ale i bytová družstva či SVJ.**

V oblasti nájemního bydlení jsme se zaměřili zejména na poradenství nájemníkům či podnájemníkům. Vůbec nejčastějšími problémy, s nimiž jsme se setkali, byla **problematika zvyšování nájmů** a rovněž ukončení nájmu výpovědí ze strany pronajímatele. Ve větší míře jsme se rovněž setkávali s problematikou rozúčtování služeb či nevyhovující kvalitou bydlení. V rámci právních služeb jsme realizovali celkem **71 případů**. V rámci aktivity jsme též poskytli **pět advokátních zastoupení**, a to zejména v případech zastupování sociálně slabých nájemníků ve sporech s pronajímateli.

Z našich kauz

Manželé S. (66+67 let) ukončili nájemní smlouvu a pronajímatelka odmítala vrátit zaplacenou jistotu, kterou klienti nutně po-

trebovali při zajištění nového bydlení. Bylo převzato zastoupení a oslovena protistrana, která argumentovala způsobenou škodou na bytě. Po intenzivním jednání se podařilo domluvit kompromis a získat pro klienty významnou část nevrácené jistoty, která jim umožnila zaplatit jistotu v novém bytě.

Dalším pilířem projektových aktivit byla aktuální problematika krátkodobých pronájmů, která byla i v roce 2019 palčivým a hojně diskutovaným problémem, a to především v obcích s hojnou návštěvností zahraničních turistů (Praha, Brno, města zapsaná v seznamu UNESCO). V rámci projektu jsme navázali spolupráci s **Iniciativou Snesitelné bydlení**, která spojuje občany zejména z centra Prahy postižené negativními dopady krátkodobých pronájmů. Současně jsme navázali spolupráci s **MČ Praha 1** (především s tehdejší místostarostou panem Nazarským a radním Kučerou), v jejímž rámci byla domluvena publikace článků o možnostech ochrany před krátkodobými pronájemy v časopise MČ Praha 1 Jednička a organizace plánovaného semináře pro občany. Seminář **„Jak se bránit negativním dopadům krátkodobého ubytování“** byl ve spolupráci s MČ Praha 1 uspořádán **21. 11. 2019 v Galerii 1**. Seminář byl úspěšný a účast mnohonásobně překročila naše původní předpoklady. Semináře se aktivně zúčastnilo více než **120 občanů**, část přímo v sále, část v předsálí, kam byl průběh diskuze ze sálu přenášén na obrazovky. Na semináři vystoupil za naši organizaci **advokát projektu Mgr. Jan Vobořil, Ph.D., místostarosta MČ Praha 1 Mgr. Pavel Nazarský a zástupce**

Iniciativy Snesitelné bydlení Ing. Petr Městecký. Následné diskuze s občany se zúčastnil také senátor Marek Hilšer. Seminář měl silně mediálně pokrytí, o jeho průběhu referovaly velké zpravodajské servery jako: **Aktualne.cz, iDnes.cz, TV Praha, Parlamentní listy.**

Další částí našich aktivit bylo **poskytování právních konzultací**. Tyto jsme poskytovali průběžně během roku, zejména prostřednictvím osobních konzultací, případně e-mailem. Ve větší míře pak v návaznosti na seminář a jeho medializaci, včetně intenzivnější medializace poradenských aktivit. Celkem jsme právní pomoc poskytli v **31 případech**, přičemž se jednalo zejména o poradenství zaměřené na představitele SVJ či jed-

notlivce postižené krátkodobými ubytováním, v menší míře pak osobám, které byty tímto způsobem poskytují k ubytování.

V oblasti implementace GDPR v SVJ a BD jsme se v návaznosti na aktivity realizované v roce 2018 soustředili zejména na poskytování právního poradenství a osvětu v konkrétních oblastech zpracování osobních údajů. Oproti roku 2018 šlo v podstatně menší míře spíše o poskytování poradenství týkajícího se konkrétních problémů, nikoli o celkové implementace GDPR a zpracování příslušné dokumentace. Celkem byly zejména osobní konzultace poskytnuty v **16 případech**. K tématům projektu jsme také publikovali několik osvětových a odborných článků, v časopisech jako je, **Hobuleť, Pražský senior, Jedna apod.**

Zcela zaplněná Galerie 1, kde jsme uspořádali ve spolupráci s MČ Praha 1 panelovou diskusi k problematice negativních dopadů krátkodobého ubytování. Foto: Archiv luRe

Projekt byl realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

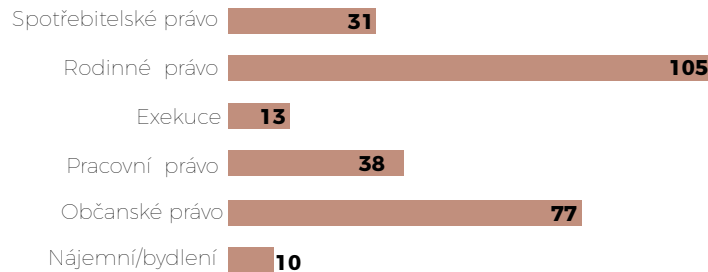
Právní poradna MČ Praha 11

V právní poradně, kterou provozujeme ve spolupráci s městskou částí Praha 11 již jedenáct let, jsme během roku 2019 bezplatně pomohli **celkem 271 lidem**. Každou středu zde náš advokát radí všem, kdo to potřebují a to bez rozdílu věku, zejména **v oblastech exekucí, pracovního, rodinného a občanského práva**.

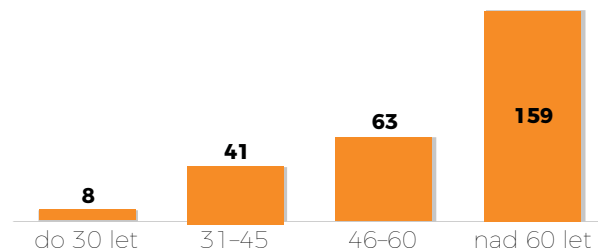
Stejně jako v letech předchozích patřili mezi nejčastější návštěvníky právní poradny MČ Praha 11 senioři ve věku nad 60 let. I to je jedním z důvodů, proč se nejčastější dotazy na naše právníky týkaly občansko – právní roviny a rodinného, potažmo dědického práva. Velice časté tedy byly dotazy, jakým způsobem odkázat majetek, jak vydědit potomky, jaká jsou práva a povinnosti dědiců či dotazy ohledně užívacích práv u nemovitosti, převodu vlastnického práva k nemovitostem, darování, věcných břemen a ochrany práv před zásahem třetích osob do výkonu vlastnictví. Práce na „jedenáctce“ nás těší, protože dostupnosti právní pomoci **zde napomáháme výrazně**, a to u lidí, kteří ji reálně potřebují a pomoc oceňují.

PRÁVNÍ OBLASTI

VĚK KLIENTŮ

V roce 2019 jsme realizovali pět projektů. Celková výše dotací činila **1 mil. 218 tisíc Kč** – podrobnější údaje o rozpočtu a jeho složkách podává informační tabulka Přehled nákladů a výnosů.

V rámci programu Právní pomoci jsme v roce 2019 realizovali tyto projekty:

- **Bezplatná advokátní pomoc a osvěta pro seniory ve věci dluhů, exekucí a udržitelnosti bydlení a zaměstnání** podpořeno dotací Ministerstva práce a sociálních věcí (1–12/2019 MPSV).
- **Právní podpora pro hlavní výzvy v bydlení v roce 2019** (1–12/2019, MMR), projekt podpořen příspěvím prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

V rámci programu již také od roku 2007 provozujeme bezplatnou právní poradnu ve spolupráci s MČ Praha 11.

V roce 2019 jsme také obdrželi jednorázovou programovou dotaci od Městské části Prahy 7 (Praha 7 – senioři) na právní pomoc a osvětu seniorům v oblasti dluhové problematiky a exekucí.

V rámci programu Digitální svobody jsme v roce 2019 realizovali projekty:

- **Digitální hygiena – prevence kyberšikany a rizikové konzultace obsahu** podpořeno v rámci dotačního programu prevence kriminality v prioritě „Děti a digitální média“ Ministerstvem zdravotnictví ČR (4 – 12/2019-MZ)
- **Rozšíření vlivu kampaně Big Brother Awards** podpořila Renewable Freedom foundation (9/2018 – 3/2019)
- **Strategická litigace k problematice Telco Score** podpořila Renewable Freedom foundation (9/2018 – 3/2019)

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Renewable Freedom
Foundation

Přehled nákladů a výnosů (v tisících Kč)

Náklady		
Spotřeba materiálu, opravy	53	3%
služby *	875	56%
osobní náklady	621	30%
jiné provozní náklady	2	
Náklady celkem	1 564	100 %
Výnosy		
Tržby z prodeje služeb / HČ	113	14%
Ostatní výnosy	9	
Přijaté příspěvky – dary	212	6%
Provozní dotace	1218	80%
Výnosy celkem	1552	100 %
Hospodářský výsledek	-12	

* cestovné, náklady na propagaci a reklamu, právní služby, režijní náklady (nájem, elektřina, telefon, internet atp.)

Naše organizace se za dobu své existence stala vyhledávaným a respektovaným novinářským zdrojem. Naši dlouhodobou snahou je upozorňovat veřejnost na aktuální a možná i opomíjené problémy, a proto je pro nás spolupráce s médii **naprosto zásadní v pomoci při řešení kauz**, poukazování na nešvary, ale i při **budování renomé jakožto stabilního a odborného partnera k diskuzi**. Jsme oslovováni žádostmi o rozhovor, poskytujeme postřehy, komentáře a stanoviska k aktuálnímu dění, především v problematice ochrany soukromí a digitálních svobod, ale i k tématům, která často trápí naše klienty, jako jsou dluhy, exekuce, bydlení a v posledních letech i problémy vznikající v souvislosti s krátkodobými pronájemy pomocí online platform typu Airbnb.

Příspěvky a komentáře našich expertů se pravidelně objevují jak v renomovaných relacích veřejnoprávních médií České televize a Českého rozhlasu, stejně tak i v celostátních vysíláních televizí TV Nova, TV Prima, v tištěných periodících, jako jsou

Výskyt v jednotlivých typech médií

Online 127

Tisk 21

Rozhlas 17

TV 6

Hospodářské noviny, Deník N, Lidové noviny, MF Dnes, Týden nebo v regionálním tisku, či webových zpravodajských serverech typu aktualne.cz, idnes.cz, lupa.cz, novinky.cz nebo hlidacipes.cz. Naši rubriku **Advokát radí**, ve které občanům

pravidelně předkládáme odborné právní rady v konkrétních problémech, si mohou **každý měsíc** přečíst čtenáři místních radničních a obecních listů, jako jsou měsíčník **Hobuleť** na Praze 7, v **Dobrušském zpravodaji**, v **Žateckém zpravodaji**, nebo v časopisech pro seniory **Pražský senior** a **Revue 50+**. Aktivně se také snažíme sami novinářskou obec oslovovat a informovat o novinkách a pokrocích v našich aktivitách a to především pomocí **tiskových zpráv**, kterých jsme v roce 2019 vydali k různým tématům **celkem 10**. V roce 2019 jsme během roku zaznamenali v médiích celkem **171 zmínek** o práci naší organizace.

Ředitel organizace Jan Vobořil při rozhovoru do večerních zpráv TV Prima, k příležitosti vyhlášení BBA 2019. Foto: Archiv luRe

6

KOMU DĚKUJEME ZA PODPORU A SPOLUPRÁCI V ROCE 2019

Podpořili nás:

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

finmag

Renewable Freedom
Foundation

CRYPTOSSESSION

Moreno Vlk & Asociados
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE / ABOGADOS / ATTORNEYS AT LAW
PRAHA - MADRID - BRATISLAVA

HlídacíPes^{oří}
ŽURNALISTIKA VE VEŘEJNÉM ZÁJMU

sdílej bezpečně

luRe se podílí na činnosti následujících organizací:

- European Digital Rights (EDRI), evropské sítě nevládních organizací, zabývajících se digitálními právy
- Aliance pro otevřené vzdělávání

Dlouhodobě spolupracujeme s:

- Nadace Charty 77, SenSen – Senzační Senioři – na právním poradenství pro seniory
- Point 50 + – právní poradenství a semináře pro seniory
- Městské části Praha 7 a Praha 11 a MÚ v Dobrušce, Mělnice a Žatci při poskytování bezplatné právní pomoci občanům
- Ústav práva a technologií PrF MU, Open Content, Národní technická knihovna při propagaci užívání Creative Commons

Experti luRe působí například v:

- Výboru pro základní práva a předcházení diskriminaci Rady vlády ČR pro lidská práva
- Pracovní skupině pro lidská práva a moderní technologie Rady vlády ČR pro lidská práva
- Fóru expertů projektu Mantinely demokracie
- Rozkladové komisi ÚOOÚ

Dále nám pomohli darem, know-how, slevou či bezplatnou službou:

Advokátní kancelář Moreno Vlk & Asociados

Česká pirátská strana

Členové poroty Big Brother Awards

dTest

Dušátko Jan-Cryptosessions

Fuksová Zuzana

Hofman Jiří

IGNUM, s. r. o.

Janota Marek

Kvapil Luděk

Kyncl David

Mikle – Barát Ondrej

Novák Václav

Páral Kamil

Poppr Martin

Radio 1

Reichová Eva

Skořepa Adam

Šafařík Petr

Štefanec Milan

Toy-Box

Za pomoc a dary také děkujeme mnoha anonymním přispěvovatelům.

**ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ VĚNUJEME
KENZOVÍ A KLUBU CROSS ZA
VÝZNAMNOU POMOC S POŘÁDÁNÍM
BIG BROTHER AWARDS 2019**

**VELICE DĚKUJEME VŠEM DÁR-
CŮM, OCEŇUJEME POMOC VÁS
VŠECH. BEZ TÉTO VELKORYSÉ
PODPORY BY NEBYLA ČINNOST
IURE NA PROFESIONÁLNÍ
ÚROVNI MOŽNÁ.**

JAK MŮŽETE PODPOŘIT CO DĚLÁME

Pokud po přečtení této výroční zprávy máte dojem, že naše práce je smysluplná a užitečná a že nějakou formou hájíme také Vaše zájmy a práva, **budeme velmi rádi, když se rozhodnete nás podpořit.**

S ohledem na to, že získávání finančních zdrojů je pro nevládní organizace rok od roku složitější a časově náročnější, má pro nás jakákoli Vaše pomoc obrovský význam, a to nejen prakticky, ale současně jako výraz ocenění naší práce.

Pomoci nám můžete:

Peněžitým darem

Poslat peníze lze buď přímo na náš bankovní účet zřízený pro veřejnou sbírku: **2200515622/2010** (Fio banka) nebo složenkou na sídlo či kancelář organizace. Můžete využít také **PayPal**: náš PayPal e-mail je **donate@iure.org**. Možné je využít i portál **Daruj-me.cz** anebo nás předvolit při nákupu v e-shopu přes systém **GIVT.cz**. Rádi Vám vystavíme **potvrzení pro daňové účely** a můžete si zvolit konkrétní program, na který budete chtít přispět.

Věcným darem, nebo službou

Určitě využijeme i **materiální dar**, užitečný pro činnost našeho sdružení (kancelářské potřeby, technika, propagační předměty pro drobný prodej). Pomáhá i **sleva na tisk, distribuci, překlady či jiné služby.**

Stáže, praxe a dobrovolná pomoc od studentů práv nebo IT

Chcete se zapojit do našich kampaní? Vítejte všechny více i méně zkušené právníky či ajťáky na krátkodobější i dlouhodobější spolupráci. Těšíme se na e-mailu **iure@iure.org**.

OBSAH

1 Rok 2019 v luRe.....	1
2 Kdo jsme a o co usilujeme.....	2
3 Naše práce v roce 2019.....	3
4 Přehled hospodaření v roce 2019.....	16
5 luRe v Médiiích.....	18
6 Komu děkujeme za podporu a spolupráci v roce 2019.....	19
Jak můžete podpořit co děláme.....	21

Iuridicum Remedium, z.s. (IuRe)

Sídlo: Přístavní 1236/35, Praha 7, 170 00

Kancelář a fakturační adresa: Jeseniova 837/10, 130 00 Praha 3

Telefon: +420 776 703 170

E-mail: iure@iure.org

IČ: 26534487

Číslo účtu: 2700127239/2010

Paypal: donate@iure.org

Ilustrace použité v rámci licence CC-BY: Tomáš Vovsik, Yamini Ahluwalia, Robiul Alam, Arthur Shlain, HeadsOfBirds

Ilustrační fotografie dle volné licence: unsplash.com/license

Úvodní ilustrace - Toy-Box toybox.cz

www.iure.org
www.slidilove.cz
bigbrotherawards.cz
www.creativecommons.cz

Facebook.com/Ceny.Velkeho.bratra.CR

Twitter.com/iure_cz

youtube.com/IuReCZ